

Térey János: Káli holtak

(részlet)

NÖVÉNYI ELVÉGZI rajtunk az utolsó simításokat. Nekem az orromat dörgöli végig a vattakorongjával, szerinte csillog. Azt kell eljátszanom, hogy Botond kudarcűrő képessége már nem a régi. Az ilyen defenzíva-ábrázolásokban, azt hiszem, nem vagyok rossz. Szecsődi a mai operatőr. Szenvtelenül végzi a dolgát, irántam való eddigi ellenszenve valahogyan átfordult néma közönybe.

Csöngetek. Nyílik a káli luxusparasztház ajtaja.

„*Szia, Botond – fogad szomorúan mosolyogva Szabolcs. – Te is bekeményítettél?*”

„*Miért gondolod ezt?*”, faggatom.

„*Látom, taktikai ruhát viselsz.*”

„*Természetesen. Nem harcolhatok krémszínű öltönyben.*”

Viszonzásképpen szó nélkül előhúzza a fiókból a vadonatújnak látszó machetétjét, és az orrom alá dugja. Széles pengéjében bámulhatnám magam, ha akarnám. Nem akarom. Azt viszont napnál világosabban látom, hogy Szabolcsnak remeg a keze, de úgy ám, mint egy Parkinson-kóros bácsikának.

„*Szabikám, tudod, ha arra kerül a sor, nem biztos, hogy lesz annyi időd... És nincs is túl sok rutinod, jól sejtem?*”

Szabolcs lehorgasztja a fejét, a bozótvégőjét pedig ledobja az asztalra.

„*Ezek ellen sokkal biztosabb védekezés a lőfegyver – folytatom. – Hol van a bájos Barbara?*”

„*A piacon.*”

„*Te jó ég, el merted engedni egyedül?*”

„*Persze. Nagylány. Különben is, utálja, ha ellenőrzöm, mennyit költ és mire* – mondja, és látom, hogy piros foltok gyúlnak az arcán. – *Kérsz egy kávé?*”

A falon százéves falióra ketyeg, láttam már náluk többször, de most valahogy túl hangos. Szabolcs kávét főz.

„Mesélj, Szabikám. Mi újság, csillapodtak a kedélyek idehaza?”

„Dehogyis csillapodtak.”

Rakoncátlan fürt hullik a homlokába, félresimítja. Csuromvíz a haja, és nem azért, mert szauna után van.

„Igaz, hogy valakik rátok gyújtották a házat?”

„Igen, három napja.”

„Nem hiszem el.”

„Én se hittem. Gyere ki, nézd meg. Arra ébredtünk, hogy füstöl a nádtető. Szerencsére nedves, tegnapelőtt nagy eső volt.”

Kilépünk a tornácra, megmutatja a károsodott csücsköt a tetőn.

„Nem az első eset a faluban. És ti még jól jártatok, mert volt, akinek porig égették a csűrjét.”

„Tudom, de kicsodák?”

„Gondolom, a jóakaróid. Biztos nem a marcangolók, hiszen ők félnek a legjobban a tűztől. Különben is, Szabolcs, én megmondtam, hogy örültség a nád. Baromi drága, és ötévente újra kell rakatni. Azonkívül szeret beléköltözni a nyest. Pár nap, és szétrágja a szigetelést.”

„Szerencsére még idejében voltunk”, sóhajt.

„És bent? – kérdezem, amikor visszabújunk a házba. – Hallotok még gyanús percegést a falból? Fura szagok, azonnal kiégő izzók, egyebek?”

„Néha igen. Üzemzavar újabban nincs. Leginkább zajokat hallunk, igen. És figyelj csak... Egyik reggel találtam egy döglött vadmalacot a kertben, majdnem a medence szélén. Nagyon soványan, horpadt hassal. És kapaszkodj meg: hiányzott a feje. Le volt harapva, érted, barátocskám? Szerinted?”

„Biztos a róka csinálta.”

„Nem hiszed el, milyen mocskosul tud bűzleni egy ilyen tetem.”

„Ha több napos, persze. Mit csináltál vele?”

„Elvitettem. De szerintem van ott még, ahonnan ez jött.”

Letelepszünk a konyhaasztal mellé.

„Végrehajtottál mindent, amit tanácsoltam?”

„Már kérdezted. Nagytakarítást csináltattunk. Kihívtuk a szakszolgálatot.

Mit akarsz még?”

„Hiba. Fontos, hogy saját kézzel történjen a tisztogatás.”

„Oké, ők csak besegítettek. Kétszer súroltam át a kádat, letöröltem a bútorokat.”

„Más nem történt?”

„Mit tudom én. Ja, tegnap este!”

„Na, mi volt tegnap este?”

„Kulcsra zártam az ajtót, aztán lefekvéskor, ahogy szoktam, sorban ellenőriztem mindent a házban. Barbara aludt már. És mit kellett látom? Hogy nyitva áll a bejárat. Enged a kilincs a nyomásnak, sőt, be sincs húzva az ajtó, cseszd meg.”

„Biztos Barbi szökött ki cigizni.”

„Mondom, akkor ő már órák óta aludt. És nem is dohányzik, nem tudtad? Életében nem gyújtott még rá.”

„Iszonyú fáradt lehetsz”, suttogom.

„Az is vagyok – törli meg gyöngyöző homlokát Szabolcs. – Itt a faluban egyedül te veszel minket komolyan. Mindenki azt hajtogatja: ide sohasem jutnak be a marcangolók, bennünk sosem tud kárt tenni az ellenség. Aztán csak nézünk nagyokat, mint én a nádtetőre.”

„Megmondtam, nekem ez egy gyanús ingatlan. Figyelj csak...”

„Igen?”

Itt jelentőségteljes szünetet tartok, ahogy Borombovics kérte.

„Utánanézettem az ügynökségen, ki volt az előző tulaj.”

„Nnna...”, tologatja megint a homlokfürtjeit fölfelé Szabolcs.

„Az a mérnök. Egyedül nevelte a nyolcéves kislányát, aki egyszer

kirándulás közben eltűnt, és harapásnyomokkal a nyakán került elő.”

„Atyaúristen.”

Szabolcs egy darabig nem bír megszólalni.

*„Azt is észrevettem, hogy valaki megint a nyomomban van futás közben”,
nyögi ki végre.*

*„Szóval megint. Sajnálom. Szabi, a sötét entitás általában azt támadja, aki
amúgy is bajban van. Abba rúg, aki a padlón hever. De ti kivételek vagytok.
Szépek és fiatalok, példás házasság...”*

„Mostanáig. És csakis messziről.”

*„És micsoda medencétek van a kert végében! Valamiért ezúttal egy boldog
zugba tör be az ellenség. Nem félsz?”*

„Már hogy a fenébe ne félnék?”

„Azt hallottad, hogy körbe fognak minket keríteni?”

„Kicsoda?”

„Hát a katonaság.”

„Micsodaaaa? Gettósítanak?”

*„Épp ellenkezőleg. Vedd úgy, hogy megvédenek a pokoltól. Szavatolják a
biztonságodat.”*

*„Én nem érzek kedvet ehhez a teljes bezáruláshoz. Mint egy kibaszott
kagylóhéjba”, emelkedik fel ingerülten a székéről Szabolcs, és fölkapja a
machtet az asztalról.*

*„Megértem – felelem az üres csészém mellől. – Isten sövényfalat emelt
Hóseás próféta felesége, Gómer köré, hogy megóvja őt a házasságtörő
kapcsolatoktól.”*

„De itt nem erről van szó, baszd meg.”

*„Hát nem”, ismerem be, és itt Botondként elszégyellem magam, látva,
Hóseással kicsit messzire mentem. Ez a házasság nélkülem is borzasztó nagy
bajban van.*

„Én nem akarok a hátralévő életemben kerítés mögött élni”, hadonászik

előttem a bozótvágójával.

„Senki sem akar kerítés mögött élni. Csak egy darabig muszáj lesz.”

„Mintha a fal minden problémát megoldana.”

És mihelyt ezt kimondta, beleállítja a machetét az asztallapba. („Ezt látva csak pislogni tudsz”, szölt a rendezőm instrukciója. Úgyhogy rebegettem a pilláimat.)

„Hát igen. Több gondunk van veled, mint azokkal, akiktől állítólag megóv. Vadcsapásokat vág el, termőterületeket szel ketté.”

Szabolcs járkál körülöttem, kihúzza az asztallapból a kést, és visszacsúsztatja a fiókba.

„Kérsz egy rozét?”, indul a konyhába.

„Tudod, Szabi, hogy csak végszükség esetén iszom rozét – mondom, amikor utánaeredek. – A rozé biztonsági játék. Nem lehet veled lékre szaladni. Mindig ugyanaz a friss, üde, málnás karakter. Dögunalom. Furmintot, barátom, furmintot hozzád, hogyha szeretsz.”

„Máris.”

Jön egy fölbontott, félig tele palackkal. Nézem a vidám hangulatú címkét.

„Ó, a Dörögdi Karcsi pincészetéből?”

„Az övé a legjobb az egész Káli-medencében.”

Komótosan lögyöbljük a borunkat, bámulom a lefelé kúszó csöppeket a poharam falán.

„Főleg ez, a tavalyi évjárat. Minden elismerést megérdemel. Szabikám, figyelj a nyelés után visszajövő levegőre. Stílus és karakter, ezek legyenek a jelszavaid. Retrogád illatjegyek, világos? Van olyan, amit csak a garatodon érzel.”

„Tudom, az alkoholtérfogat-százalék...”

„Bravó! Mi van, Karcsi kiokosított?”

„Á, én is jártam tanfolyamra, itt anélkül manapság nem élsz meg. Valami erőset?”

Szabolcs kapkod, mindent összevissza csinál.

„Jöhet”, felelem.

„Noshát... – Fölemeli a porcelán felespoharát. – *Megimádkozott, bölcs döntéseket hoztál?*”, kérdezi Szabolcs, miután törköllyel is koccintottunk.

Nagyot sóhajtok:

„Remélem, igen.”

„Hallottad, hogyan beszél rólad a Karcsi?”

„Persze. Botond nem szart a kútba, csak a kávéjára... Neki ez a véleménye rólam, hát puff neki. Az ember minden gondja abból származik, hogy nem tud némán elüldögelni a seggén, egyedül egy csendes kis szobában. Tulajdonképpen miért akartatok ti ide költözni?”

„Barbara szeretett bele a vidékbe. Azt mondja, az étvágya, az alvása, a libidója... itt minden jobb.”

„Mostanában is?”

„Nem éppen. De így kezdődött.”

„Szabi, imádkozzál. Én rászoktattam magam az imára. Minden napot úgy kezdek, hogy időm első zsengejét imádság formájában Istennek adom. Ő az első termést kívánja, semmiképpen sem a maradékot. És egész nap segít a helyes fontossági sorrend megőrzésében. A lélek gyümölcsét teremve tudom eltölteni a napomat, jöjjön szembe akárki, akárhogy.”

„Jézus nem elég nekünk, cimbora? – csap le rám Szabolcs kétségbeesetten. – Minek ide kerítés is?”

„Ajkunkon Jézus nevével harcolunk.”

Itt hirtelen az órámra nézek. Látom, mennem kell. Bosszankodom, amiért magára kell hagynom a fiút. Ez egy puhány falu, tele bebírókkal, tehetetlen pestiekkal, ne is áltassuk magunkat. Az egyetlen élő káli helység a hajdani tízből talán csak Mindszentkálla, egyedül ott még van emberi erőforrás az élőhalottak megállítására. De Köveskál elesett, gondolom szomorúan.

Még nem tudom, de akkor látom Szabolcsot utoljára. Búcsúzóul megint

kihúzza a fiókból a machetét, és a tornácon meglepgeti a sövényvágó ollóját is.

Kilépve a kertből meghatódva bámulom a muzeális „borsajtót” a házuk udvarában. Igazi prés a szőlőhegyek hőskorából. Istenem, amikor még volt idő ilyesmiket gyűjtögetni! És amikor még ilyesmiket használtak öregapám öregapái.

Elindulok, de egy parasztbarokk feszületnél máris meg kell állnom.

„Annyi ilyen gipszkrisztus meg pléhkrisztus van, és vajon mitől védenek meg? Na, dugulj már el, kicsinyhitű barom, aki vagy”, mondja saját magának Botond.

Az utcán mintha nagyapám Terra kistraktorát látnám szembejönni, a piros utánfutójával együtt. De persze nem ő ül a bakon, hanem egy menekülő káli család. Csomó kellék tartozott az efféle traktorokhoz: rotációs kapa, borona, apró alkatrészek, mi is még?

Rotációs kapa! Úristen, micsoda szavak jutnak eszembe.

Intek nekik, senki sem int vissza.